19e Jaar, No. 69. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 15 Junij 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad... f 12.
Buitenpost, „ 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel,
behalve 35 cents zegel.

HET ZEVENDE HOOFDSTUK DER STAATS-BEGROOTING.

Dat de *Utrechtsche partij* haren staart weder roeren zou, bij gelegenheid der beraadslagingen over de begrootingswetten, was wel te voorzien, en zelfs voorspeld. Men zeide dat de minister voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst eenen harden strijd, bij die gelegenheid zou te voeren hebben.

Reeds bij de overweging in de afdeelingen over de ingediende wetsontwerpen der tweejarige begrooting is de strijd aangevangen. Bij het onderzoek over het zevende Hoofdstuk der begrooting is de vraag geopperd, „of de leden der oud-bisschoppelijke klerezij zich te regt of ten onregte *Roomsch-Katholieken* noemen en of zij zich in eene of meerdere geloofspunten van de leer der *Roomsch-Katholieke Kerk* gescheiden willen achten?"

Ongepaster, belagchelijker en kinderachtiger kon toch wel niets aan eenen minister of aan eene regering gevraagd worden. Hoe! een hoopje wel menschen, wil met alle geweld Roomsch-Katholiek zijn, zonder het inderdaad te wezen, de Roomsch-Katholieke Kerk, die dan toch wel de eenige bevoegde magt is, om te beslissen, wie tot haar behoort, erkent hen niet als dusdanig, maar ziet in hen niets anders dan oproerigen en scheurmakers; maar zij zeggen en houden vol dat zij Roomsch-Katholiek zijn, en nu komt men eenen minister vragen, wie gelijk en ongelijk heeft!

Droevige verwarring van denkbeelden! Dat men alles, wat tegen de Roomsch-Katholieke Kerk in strijd is, mits het christen zij of heete, in het *groote protestantsche gezin* (!) opneme, dat begrijpen wij zeer ligt: Oud of Nieuw Lutherschen, Oud of Nieuw Gereformeerden, Afgescheidenen, Doopsgezinden, Evangelischen, Rationalisten, en wat al meer in eene eindelooze reeks van *eerden*, *gezinden* en *isten* zou opgenoemd kunnen worden, dit alles is protestantisch; natuurlijk: want het *protesteert*. Men is gereformeerd en protestant, luthersch en ook protestant, Evangelisch en ook nog protestant, maar niet Roomsch-Katholiek te zijn, en toch Roomsch-Katholiek te zijn is even onmogelijk als ligchamelijk dood te zijn en toch ligchamelijk te leven. Het Roomsch-Katholicismus is uit zijnen aard en krachtens zijne goddelijke stichting *exclusief: die niet met mij is, is tegen mij*. Hij dus, die niet tot de Roomsch-Katholieke Kerk behoort is niet Roomsch-Katholiek, dat is zoo klaar als dat tweemaal twee vier is. En aan wien staat het te beoordeelen, wie al dan niet Roomsch-Katholiek is? Aan de Kerk alleen; zij alleen is de bewaarster, en handhaafster harer leer en tucht, en degenen, welke *zij* verklaart van die leer en van die tucht af te wijken, houden dus op Roomsch-Katholiek te zijn.

En het is van eene Regering, dat men dusdanige beslissing wil afvorderen?

Met regt heeft dus de Regering, naar ons inzien geantwoord, „dat zij niet te onderzoeken had, aan welke zijde hier de regtzinnigheid in leer en tucht, het gelijk of ongelijk in geschil is, vermits zij zich daarmede niet zoude kunnen inlaten, zonder zich het *jus in sacra* aan te matigen."

Minder echter bevalt ons het tweede gedeelte van het antwoord der Regering, hetwelk wij hier uit de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 11 junij overschrijven:

„Indien, zoo wordt daar gezegd, de oud-bisschoppelijke klerezij *Roomsch-Katholijk* wil wezen, is de staat verpligt haar verlangen in dit opzigt te eerbiedigen, omdat de volkomen vrijheid der godsdienstige begrippen bij de grondwet aan elk gewaarborgd is. Het ligt echter, bij dat geval, in den aard der zaak, dat de Regering in den twist, welke daarover in den boezem van het Kerkgenootschap, waartoe de klerezij verklaart te behooren, wordt gevoerd, *deelgenoot* zoude worden, wanneer zij den, door het hoofd der klerezij, in strijd met de oorspronkelijke stichtingsacte der Nederlandsche bisdommen benoemden, en door de meerderheid der Roomsch-Katholijken *niet* erkenden *Bisschop van Haarlem*, *officieel* erkende in die *hoedanigheid* of onder dien *titel*."

Met leedwezen zien wij hier de Regering, of den minister van wiens departement hier sprake is, eenen zijweg inslaan, om een kathegorisch antwoord te vermijden en zich door eene zonderlinge keus van uitdrukkingen aan vernieuwde en op zijne eigene woorden gegronde aanvallen blootstellen.

Bij gelegenheid der beraadslagingen over de tweejarige begrooting van 1846 en 1847 hebben wij ditzelfde punt behandeld en daarover onze meening geuit. Indien wij ons wel herinneren, hebben wij toenmaals de opinie geuit, dat de minister aan al de sluwe aanvallen der Utrechtsche partij zegevierend had kunnen antwoorden, door te verklaren, zoo als hij nu gedaan heeft, dat de Regering de bevoegdheid niet had zich te mengen in den twist, welke die partij tegen de Kerk opwerpt; maar dat zij zich, bij het erkennen van eenen zich noemenden Roomsch-Katholieken Bisschop van Haarlem, slechts te houden had aan hetgeen het geringste begrip van regt en gezond verstand voorschrijft. De Regering behoeft naar ons inzien, en dit is tevens haar pligt, slechts te onderzoeken, of hij, die verlangt, *officieel* als Roomsch-Katholiek Bisschop erkend te worden, de eigendommelijke hoedanigheden van eenen Bisschop bezit, en dit kan zij, zonder dat iemand haar beschuldigen mag, zich een *jus in sacra* aan te matigen. De catholijke godsdienst is eene door den Staat erkende godsdienst; hare zuivere kerkelijke wetten van leering en tucht zijn dus voor den Staat verbindend en de Staat heeft het regt niet, dezelve te vernietigen of aan te randen. Indien dus geen catholijke Bisschop bestaan kan, tenzij hij van het Opperhoofd der catholijke Kerk zijne kanonieke institutie verkregen heeft, hoe kan dan eene Regering iemand als catholijken Bisschop erkennen, die niet alleen deze kanonieke institutie niet verkregen heeft, maar aan wien dezelve geweigerd is? Of nu die kanonieke institutie met of zonder regt geweigerd is, hierin heeft de Staat niets te onderzoeken, en zou hij daarmede inlaten, dan zou hij zich een *jus in sacra* plegen. De Staat onderzoekt het *factum* en daarmede is het gedaan. Daarenboven, bestaat er, volgens het nog niet vernietigde noch ingetrokkene concordaat van 1827 geen bisdom van Haarlem meer en wij zouden eens willen zien, of een Roomsch-Katholieke Bisschop van Haarlem, naar alle kerkelijke wetten en aan alle kerkelijke vereischten voldoende, benoemd werd, deze *officieel* door den Staat zou erkend worden? Wij gelooven het niet.

(*Vervolg hierna.*)

ITALIE.

ROME. Het stoffelijk overblijfsel van den kardinaal L. Micara, bisschop van Ostia en Velletri, deken van het H. Kollegie, apostolisch legaat van Velletri en prefekt der heilige Congregatie der Riten, is in zijn paleis, belendende aan het klooster der EE. PP. Capucijnen, ten toon gesteld en daarna met de gewone plegtigheid naar de Kerk der Ontvangenis van dezelfde orde, vervoerd. Z. Em. de kardinaal Vannicelli heeft in plaats van den kardinaal Castracane, kamerling van het H. Kollegie, de dienst verrigt. HH. EE. de kardinalen, de prelaten en het gewone gevolg waren daarbij tegenwoordig. Eene groote menigte volks woonde de plegtigheid bij. De toevloed was even groot geweest gedurende de drie dagen der tentoonstelling van het lijk aan het paleis van den overleden kardinaal. De dood van den kardinaal Micara is een groot verlies voor de Kerk, voor het H. Kollegie en voor Pius IX. Hij was een der grootste en verhevenste mannen, die ooit aan het roomsch [illegible] schitterd hebben en de christenheid zal [illegible] heilzamen invloed, welke zijne geëerbiedigde [illegible] in de schaal van het Conclave, ten voordele [illegible] onzen onsterfelijken Opperherder gewaardigd [illegible] in zegening houden.

Het bevestigt zich nu, dat de kardinaal [illegible] overleden is; tijdingen uit Napels verzekeren [illegible] dat de gezondheid van Z. Em. in beterschap [illegible] neemt.

Het schijnt ook dat het wegnemen van het [illegible] schijk wapen voor de muiterlingen te Napels, ook [illegible] eene overeenstemming tusschen de paapsche en de

napolsche regering voorts groot, daar dat het schijnt inderdaad herstelling noodig had.

AMERIKA.

De steamer de *Deo* is d. donderdag te Southampton aangekomen met tijdingen uit Vera-Cruz tot den 3 mei. Op die dagteekening zette de generaal Scott steeds zijnen togt op Mexiko voort. Santa Anna heeft beproefd eenen guerillas-oorlog aan te vangen; hij heeft aan het hoofd van 1500 man eenige aanvoeren van levensmiddelen der Amerikanen aangevallen.

ZWITSERLAND.

Ziehier den brief, welken de fransche ambassadeur, de heer Bois-le-Comte aan den heer Ochsenbein geschreven heeft, bij gelegenheid van deze benoeming tot voorzitter van het Vorort:

« Ik had eerst gedacht heden slechts aan Uwe Exc. de uitdrukking der wenschen dat uwe magistrale bediening voor Zwitserland gelukkig zij, te doen geworden; later echter heb ik gevreesd dat deze stap zonder eenige nadere verklaring, tot de veronderstelling zou leiden *dat er oneenigezindheid bestaat tusschen vele mijner ambtgenooten en mij*; de omstandigheden welke uwe verkiezing voorafgegaan en gevolgd zijn, de redevoeringen, welke gij vóór en na uitgesproken hebt, hebben het mij noodzakelijk doen voorkomen mijne betrekkingen met u te openen door eene uiteenzetting, welke bij u geenen twijfel over onze beginselen zal overlaten.

« Deze handelwijs is openhartiger en meer overeenkomstig de omstandigheden. Ik heb mij over twee zaken te verklaren: de vrijkorpsen en de nationale onafhankelijkheid. Wat de vrijkorpsen betreft, de heer Guizot heeft zich, in zijnen brief van maart 1845 in zulke bewoordingen uitgedrukt, dat het niet noodig is, dat ik er iets bijvoege. Hij heeft zijn regt, omzulks te spreken, gegrond op het regt, hetwelk elk gouvernement heeft, om de grondslagen van orde en de internationale betrekkingen te beschermen tegen de theorieën en de wanorde welke dezelve zouden kunnen treffen.

« Hij heeft dit regt ook nog gegrond over het onmiddelijkst belang van Frankrijk, en het is vooral met het oog op dat belang, dat ik mij tot u wend, opdat indien de hoofden van den Staat het geval, waarin het volk oordeelende dat zijn gouvernement te traag of te zwak is om het regt te doen wedervaren, zichzelf dit regt, zonder het gouvernement en met de wapens in de hand, verschaft, aanneemt, regtvaardigt of voorziet, hetzelfde beginsel van toepassing is op de betrekkingen met de staten even als op de betrekkingen met andere kantons. De vijftien duizend franschen die onder de bescherming der traktaten in Zwitserland leven, kunnen eenmaal door die volksregtspleging getroffen of onze grenzen in gevaar gebragt worden. Alle veiligheid zou verdwijnen met een gouvernement, hetwelk zodanig beginsel zou aannemen en niet verantwoordelijk zou kunnen blijven voor de gewaande handelingen zijner bevolking.

» Het is insgelijks in naam van ons onmiddellijk belang, en van ons stellig regt dat ik u spreek over het tweede onderwerp, hetwelk ik met u te behandelen heb. Elke natie is onafhankelijk; maar het is een der eigenschappen dierzelfde onafhankelijkheid, de uitoefening daarvan te beperken door overeenkomsten met andere natien. Frankrijk heeft dit meermalen gedaan, op verschillende tijdstippen, van deszelfs geschiedenis, en *wel voornamelijk* toen het afstand deed van de bevoegdheid om onderscheidene punten van deszelfs grondgebied te verdedigen.

» Zwitserland heeft even als Frankrijk gedaan, het beginsel van deszelfs onafhankelijkheid behoudende, heeft het een traktaat geteekend, hetwelk de uitoefening derzelve in bepaalde punten beperkt.

» Ik spreek hier van de bepalingen van het Weener Congres, waarbij de landdag van Zurich, bij eene plegtige verklaring, toegetreden is. De Weeneracte erkent geen eenzelvig Zwitserland, maar een federatief Zwitserland, bestaande uit twee en twintig kantons.

» Indien dus een of meer dier kantons ons eenmaal komen zeggen dat men hun onafhankelijk bestaan bedreigt, dat men hetzelve wil betwisten of vernietigen, dat *men naar streeft*, een eenzelvig Zwitserland te stellen in plaats van het door de traktaten erkende federatief Zwitserland, dat daardoor de traktaten geschonden zijn, zullen wij onderzoeken, of inderdaad de traktaten geschonden zijn.

» De wezenlijke aard dezer vraagstukken het regt en de gepastheid om over dezelve te beraadslagen, zijn zoodanig ondergeschikt aan de omstandigheden, welke daarmede in onmiddellijke betrekking staan, dat men groot gevaar loopt zich te vergissen, indien men ze voorbarig aanderi.

» Wij bepalen ons bij het eenvoudig besluit, door deze woorden: *wij zullen onderzoeken*, uitgedrukt. Ik ben volkomen gemagtigd om hier bij te voegen, dat wij zulks in eene volmaakte overeenstemming doen zullen, met de bedoelingen der mogendheden, die de aangehaalde traktaten mede onderteekend hebben en voornamelijk met Oostenrijk, hetwelk door de nabijheid der grenzen, tegenover Zwitserland in dezelfde stelling als wij, geplaatst wordt. »

De heer Ochsenbein heeft geantwoord:

» Mijnheer de graaf.

» Uwe Excell. mijnen dank betuigende voor de wenschen welke gij voor Zwitserland geuit hebt, bij gelegenheid der aanvaarding mijner bediening, moet ik u de volgende bedenkingen mededeelen over de nota welke mij door u gezonden is.

» Deze nota herinnert aan daadzaken, welke mij in het bijzonder betreffen en waarvan ik alleen aan de publieke opinie en aan mijn vaderland rekenschap schuldig ben, en zij voorziet in gebeurtenissen, waarover ik mij zoch persoonlijk, wijl wij het niet eens zijn omtrent de daaruit afgeleide gevolgtrekkingen, noch namens het directorie of de confederatie, wijl ik geene bevoegdheid heb tot eene officieele beantwoording van zoodanige mededeelingen, zonder daartoe gemagtigd te zijn, te verklaren heb. Ik acht het evenwel mijnen pligt, Uwe Exc. te verzekeren dat het eedgenootschappelijk gezag niet in het minste de bestaande traktaten zal schenden, en dat het, in alle gevalle, den vasten wil en de magt zal hebben, om de openbare orde en de regten der op zwitsersch grondgebied zijnde burgers te doen eerbiedigen; maar dat het tevens met niet minder kracht wederstand zal bieden aan elke poging van vreemde bemoeijing in deszelfs binnenlandsche aangelegenheden, en geene enkele mogendheid noch eenige minderheid van kantons het regt zal toekennen, om het eedgenootschappelijk verbond uit te leggen; een regt, hetwelk aan de confederatie alleen behoort. »

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Weenen van den 2 junij: De prins Hermann von Hatzfeld, die uit onze hoofdstad naar Rome vertrokken is, om van den Paus de intrekking van het banvonnis, door den aartsbisschop van Breslau uitgevaardigd, te verzoeken, heeft bij zijne komst aan de romeinsche grenzen eene bekendmaking ontvangen, houdende, dat de toegang in Rome hem verboden was en dat de Paus niet gezind was het banvonnis, waardoor de prins von Hatzfeld getroffen is, op te heffen. De prins heeft onmiddellijk de terugreize naar Duitschland aanvaard.

— Mgr. Claessen, wijbisschop van Keulen, is te Coblenz door eenen aanval van heroerte getroffen, welke zijn leven in het grootste gevaar brengt. Zijn verlies zou een wezenlijk ongeluk voor het biedom zijn, alwaar hij dien vereerd wordt, zoo om zijne diepe geleerdheid als om zijne verhevene deugden.

— De stad Berlijn heeft 11,000 lantarenglazen moeten doen vernieuwen, welke gebruken wa ten gevolge van den op den 29 mei gevallen ha Er was gebrek aan glas en werklieden en de zenmakers van Maagdenburg zijn verpligt gewe hunne Berlijnsche confraters te hulp te komen

— Eene algemeene vergadering van rongi was tegen den 25 mei te Berlijn opgeroepen. U dezelve niet heeft plaats gehad, of zij tot ge uitkomsten geleid heeft, de dagbladen van Ber hebben er nog niet overgerept. Men weet slec dat overgegaan is tot de benoeming van ee tweeden predikant voor de gemeente van Be en dat de keus gevallen is op zekeren Boëk Beijeren afkomstig. Ronge had eenen geheel and kandidaat voorgesteld en in zijnen aanbevelb brief aan den direkteur der rongisten niet u woorden gezegd: *dat zijn kandidaat zich in naar den wil van den direkteur zou schikken zijne denkbeelden zou aannemen en altijd e alles ten uitvoer zou brengen hetgeen deze zou vinden hem voor te schrijven.* Ziedaar wat mannen, die zich herstellers van de vrijheid gewetens noemen en naar den roem streven *het juk van Rome te verbreken*, beloven durven.

ENGELAND.

LONDEN 9 junij. Lord John Russell heeft teren in het Lagerhuis verklaard dat hij eerstu derdag of vrijdag zijn voorstel tot verlenging schorsing van de regten op de granen en de sch vaartsregten zou doen.

— De *Globe* zegt dat er sprake is om in E land eene leening van een millioen p. st. voo kening van de koningin van Portugal te sl en dat het engelsch gouvernement niet ongen zou zijn, de intrestbetaling dier leening te w borgen. De *Globe* voegt er bij dat in de tegenw dige omstandigheden zoodanige leening niet gu op de beurs zou opgenomen worden.

IERLAND.

In de wekelijksche vergadering van het rep genootschap, welke ik maandag te Dublin houden is, werd voorlezing gedaan van een a adressen, welker onderteekenaren den w nitten, dat John O'Connell zijnen vader i leiding van het iersche volk zou opvolgen. O'Connell heeft zich op nieuw daaraan onttr maar beloofd, dat hij al zijne pogingen in het zou stellen, om de taak van zijnen vader v tezetten, en in de volgende zitting van het parl het voorstel tot herroeping der Unie ter tafe brengen.

De zitting werd gesloten door eene korte aans van den heer Steele. Na zijne hulde aan de dachtenis van den man, wiens kweekeling en hij was, gebragt te hebben, heeft de geest vrediger verklaard, dat daar de onderdrukkin van Ierland den dood van O'Connell verhaast hij aan de nagedachtenis van zijnen weldad meester vermeende schuldig te zijn, eindel staatkundige leven te onttrekken.

De vergadering was talrijk, al de leden in zwaren rouw tegenwoordig en de zetel O'Connell was met een zwart laken overd

— Uit Dublin wordt geschreven dat o zijden verzoekschriften aan den lord-mayo Dublin gericht worden, om hem uiterlooslijk algemeene vergadering te beleggen, waarin eene nationale inschrijving zou geopend, opbrengst bestemd zou zijn om een gedenkteek de nagedachtenis van O'Connell op te rigte bijeenkomst zal eerst in de lijkplegtigheden den doorluchtige overledene plaats hebben.

— Nieuwe wanordelijkheden hebben op eenige plaatsen van het graafschap Corn alwaar de duurte der levensmiddelen r ergerlijke tooneelen aanleiding gegeven heef pleegd. De mijnwerkers te Redruth, Pool en Wells hebben zich aan groote buitensporig overgegeven. Zij hebben de bakkers en ande

heir van geet waren geplunderd en zich tegen het wettig gezag verzet; te Redruth zijn eenige ambtenaren van hetzelve zeer dobr de opperlingen mishandeld, men heeft de *riot-act* moeten voorlezen, om hen uiteen te drijven. Te Helston hebben de werklieden, de pachters, die gaan ter markt hadden, gedwongen, hetzelve te verkoopen tegen door henzelven vastgestelde prijzen.

De twist, tusschen het Oud en Jong Ierland dreigt O'Connell te zullen overleven en zal zelfs bij de lijkplegtigheden van den bevrijder blijken. Het Jonge Ierland zal van die plegtigheid uitgesloten worden; dit is het verlangen van de familie van O'Connell en van de commissie, die met het regelen der plegtigheden belast is.

SPANJE.

MADRID 5 junij. Een dagblad had gemeld dat Mgr. Brunelli maar 't Pardo was gegaan, om den koning zijne hulde te bewijzen. De apostolische delegaat heeft Madrid niet verlaten. Een ander dagblad heeft gezegd dat Zijne Eminentie aanstaanden maandag die reis zou doen en het voornemen heeft den koning over te halen, om met de koningin naar Lagranja te gaan. Deze laatste tijding verdient bevestiging.

— De tijding der inrukking der spaansche troepen binnen Valenza en Minho, in Portugal, heeft zich niet bevestigd. Een dagblad verzekerde dat de spaansche troepen niet vóór den 8 of 10 junij het portugeesch grondgebied betreden zullen, anderen vermeenen zelfs, dat dit niet voor den 20 zal plaats hebben. Het expeditie-leger zal den naam dragen van spaansch hulpleger van Dona Maria Da Gloria.

Men denkt dat de 500 Portugeezen, onder de bevelen van Venhuës, die te Spanje gekomen zijn, de voorhoede van het expeditie leger, hetwelk door den generaal Concha aangevoerd wordt, zullen uitmaken.

— Het schijnt dat de onderhandelingen met Mgr. Brunelli reeds aangevangen zijn, doch niet op eene officiele wijze. Men zegt dat Z. Em. belast was met eenen eigenhandigen brief van Pius IX. aan Mgr. Posada, gekozen aartsbisschop van Toledo. Mgr. Posada had betrekkingen van vriendschap aangeknoopt met den kardinaal Mastai Ferreti en onderhield briefwisseling met hem, doch sedert die kardinaal tot de pauselijke waardigheid verheven werd, had hij hem niet meer geschreven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 junij. Men zegt dat een tegenbevel vertrek gezonden is aan de schepen, welke de Fransche divisie op den Taag zouden gaan versterken.

— Men verzekert dat de generaal de Rumigny geweigerd heeft den hem aangeboden post van gouverneur-generaal van Algerie van de hand te wijzen, als zijnde voor hem te zwaarwigtig.

— Mgr. de aartsbisschop van Parijs heeft aan de kamers eene memorie ingediend, handelende over de vraagstuk der weigering van kerkelijke begrafenis; dezelve is voorafgegaan van den navolgenden brief.

»Mijnheer de President.

»Ik heb de eer u eene Memorie door een aantal leden der parijsche balie onderteekend, te doen toekomen, met verzoek dezelve aan de Kamer te onderwerpen. Ik heb niets te voegen bij de afdoende redeneringen, welke in dit stuk worden voorgedragen, doch vermeen hij hier te moeten verklaren over den geest der kerkelijke wet, welke de weigering van begrafenis regelt en over de gemoedsgesteldheid, waarmede wij dezelve toepassen.

»Wij weigeren om als Catholijken te behandelen, die, welke het op den oogenblik van hunnen dood niet zijn, of omdat zij buiten den schoot der Kerk geboren zijn en altijd geleefd hebben, hetzij door hun geloof verzaakt hebben, hetzij door dwalingen, hetzij door handelingen, welke met openbaar afval gelijk staan.

»Is die afval genoegzaam? Neen; hij moet van openlijke bekendheid zijn en door geene enkele verachtende omstandigheid in twijfel getrokken kunnen worden.

»Is die openlijke bekendheid voldoende?

»Nogmaals neen; zij moet bestaan op het oogenblik van het overlijden, en vóór dit laatste oogenblik moet geen enkel teeken van berouw gegeven zijn. Indien eene dezer voorwaarden ontbreekt verleent de priester zijne bediening aan de stervenden en weigert aan de overledenen geene openbare en plegtige gebeden. Indien daarentegen doorslaande bewijzen van weigering, van zich aan de wetten der catholijke godsdienst te onderwerpen vereenigd zijn, op het oogenblik van het overlijden eens persoons, weigert de priester, om als catholijk te erkennen, iemand, die volhardend geweigerd heeft zichzelven als catholijk te erkennen. Hij spreekt geen anathema uit, hij lokt niet uit; hij onthoudt zich en moet zich onthouden.

»En tegenwoordigheid eener zoodanige tucht en eener zoo gemotigde praktijk vertrouw ik, dat de Kamer de conclusien van de memorie, welke ik de eer heb, haar aan te bieden en waaraan ik mijne volkomene instemming geef, zal aannemen.

»Ontvang, mijnheer de President, de verzekering enz.

† DENIS, aartsbisschop van Parijs.

— 4 junij. De commissie, belast met het onderzoek der aanvraag van de Kamer der Pairs heeft een bepaald besluit genomen. Met 7 stemmen tegen 2 heeft zij beslist dat de magtiging verleend moest worden. Aanstaanden maandag of dingsdag zal het rapport der commissie in openbare vergadering behandeld worden.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, 14 Junij.

Ll. zaturdag vierde de achtingswaardige en alom geachte onderwijzer der stads-school alhier, de heer H. Hulskamp zijn vijf en twigtigjarig bekleeden dier betrekking. De school was doelmatig versierd; bij zijne intrede werd hij door de ondermeesters der genoemde school op eene hartelijke wijze gelukgewenscht en begroet. De verdienstelijke onderwijzer rigtte aan de vergaderde kinderen eene roerende toespraak en verschafte hun, door een gul onthaal, eenige aangename en vrolijke oogenblikken. Des avonds bragt de Harmonie der Societeit *de Unie* aan den heer Hulskamp eene welverdiende hulde door het geven eener serenade bij fakkellicht. De heer Hulskamp mogt zich op dien dag in de opregte deelneming van een groot aantal vrienden, welke zijne verdiensten als onderwijzer zoowel als zijn gedrag als burger hem verworven hebben verheugen en daarin eene zoete voldoening smaken voor zijnen onvermoeiden ijver en naauwgezette pligtsbetrachting in de gewigtige betrekking, welke hem opgedragen is en hij, gedurende vijf en twintig jaren zoo eerwel vervulde. Mogen hem nog lang de moed en de krachten behouden blijven, om in zijne nuttige loopbaan met eer en roem te volharden!

— Uit 's Gravenhage schrijft men ons van den 13 junij: Dit alle omstreken dezer stad komen de gunstigste berigten in omtrent den oogst, en is, voor zoo verre ons bekend is, vergenoeg meer eenig spoor der aardappelziekte te vinden, daar integendeel in den omtrek van 10 uren, de landlieden zich niet kunnen herinneren gedurende 25 jaren zulk eenen gezegenden oogst van alles te hebben ingewoond. De prijs der aardappelen daalt dan ook met den dag, daar men de nieuwe aardappelen hier ter steds reede voor 40 cents de 5 kop koopt. Men hoort algemeen door deskundigen verzekeren dat men dit jaar de beste aardappelen voor f 1.50 het Nedl. Mud, zal kunnen koopen.

Algemeen heerscht hier misnoegen over de voorgenomene verhooging van 20 opcenten op de personele belasting, ter vervanging der belasting op het gemaal van de rogge; daar ook hiermede weder de nijvere burgerstanden, die nu reeds ondragelijk zijn bezwaard, op nieuw nog meerder worden belast. Men wil dat hieromtrent een aantal petitien aan de Tweede Kamer zullen worden ingezonden. Waarom den wijn niet met 35 en het gedisteleerd met 30 opcenten verhoogd? Die wijn drinkt kan zulks gemakkelijk betalen en sterke drank is immers geene behoefte? Waarom ook de zoo gehate belastingen op het geslagt en de brandstoffen niet afgeschaft?

— De hooge raad, burgerlijke kamer, heeft, bij arrest van heden, uitspraak gedaan in de zaak van Willem Heymans, tegen den staat der Nederlanden. Dit was het eerste arrest in de zaak van de zeven kinderen en het gold daarbij alzoo de belangrijke vraag, of door de wet van 31 maart jl., houdende intrekking der wet van 29 nivôse 13 jaar, betrekkelijk de opvoeding van een zoon van huisgezinnen, uit zeven kinderen bestaande, de regten waren komen te vervallen, die de vaders uit krachte der nivôse-wet hadden verkregen, of met andere woorden, of aan de wet van 31 maart jl. eene terugwerkende kracht kon worden gegeven. De hooge raad heeft bij een uitvoerig en belangrijk arrest die vragen *ontkennend* beantwoord, en mitsdien den staat veroordeeld, om voor de opvoeding van den behoorlijk aangewezen zoon van den eiseler gedurende vier jaren zorg te dragen, of anders aan zijnen vader, gedurende dien tijd, eene jaarlijksche toelage van f 250 toe te kennen; terwijl de staat wijders is veroordeeld in de kosten. De raad heeft uitgemaakt, dat aan de wet van 31 maart jongstleden geene terugwerkende kracht kan worden gegeven, dat de wetgever niet bij magte was om regten, uit de wet verkregen, te vernietigen; dat dit in strijd zou zijn met art. 162 der Grondwet; dat zoodanige beduoling in elk geval ten onregte aan den wetgever zou worden toegeschreven, doch dat *in casu* bovendien zoo wel uit den inhoud der wet van 31 maart jongstleden, als uit het voorgevallene vóór het tot stand brengen daarvan, kennelijk blijkt, dat de wetgever die beduoling niet gehad heeft.

Wij laten hier den tekst volgen van het, door 't Stedelijk Bestuur der stad 's Hertogenbosch aan Z. M. ingezonden verzoekschrift, nopens de daarstelling van een uitwateringskanaal:

Aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg enz. enz. enz.

SIRE!

Wanneer immer door de noodzakelijkheid daartoe gedrongen, dan is het thans, dat de Regering der stad 's Hertogenbosch, het zich ten pligt acht, tot het behoud van een der beste gedeelten der provincie Noord-Brabant, Uwe Majesteit derbiedig te naderen.

Het is overbekend, Sire! dat deze [illegible] sedert jaren al meer en meer door het [illegible] den geteisterd, ja ten gronde gerigt [illegible] zoo vruchtbare weis- en teeltlanden [illegible] dezer stad steeds met opperwater [illegible] geheel in moerrassen zijn herschapen [illegible]

Geen bezoek zal het [illegible] behoeven, dat dagelijks [illegible] gedenk, de [illegible] vraagt; [illegible] om, [illegible] van hunne [illegible] het hun mede [illegible] den lande ver- [illegible] door de handel en de [illegible] wat meer zegt, [illegible] van den landbouwer, [illegible] verband met den toestand der [illegible] met het eerstgemelde onvoor-

dagelijks, dan moeten laatstgenoemde hiervan de wrange vruchten plukken en hoofdwendig buiten staat geraken om aan hunne verpligtingen tegen over den groothandel van Noord- en Zuid-Holland en ook jegens den staat te kunnen voldoen.

Mag men met volle zekerheid aannemen, dat de ongelukkige oogst van de jaren 1845 en 1846 de duurte en armoede in alle streken van ons vaderland, heeft vermeerderd, en donkere vooruitzigten doen geboren worden, wat moet er dan van eene landstreek zoo als deze worden, welke, in dien staat van zaken, steeds door het water overstroomd, alle hoop ziet verdwijnen om de geledene verliezen te kunnen herwinnen?

En dit alles, Sire! kan zich herstellen, indien namentlijk het plan der uitwatering van Grave naar Geertruidenberg, dat reeds sedert lang uwer Majesteits goedkeuring heeft mogen wegdragen zoo spoedig mogelijk werd ten uitvoer gelegd.

Het gewigt, Sire! dat aan deze uitwatering wordt gehecht zal Uwe Majesteit ten volle zijn bewezen, zoowel uit de bijdrage van f 900,000, welke de daarbij belanghebbende polders tot daarstelling van dezelve, hebben aangeboden, als uit de openbare meening die desweegens nog dagelijks luide spreekt.

In vele streken van ons vaderland, ziet men met onberekenbare kosten uit de schatkist, groote waterplassen en meeren ondijken, teneinde dezelve in land te herschapen, en hier lijdt het vruchtbaarste land gevaar, door het niet aanwenden van eenige tonnen gonds eeuwigdurende waterpoelen te zullen blijven, terwijl het toch wel geen betoog zal behoeven, dat, werden die enkele tonnen gonds tot behoud van het schoonste gedeelte van Noord-Brabant aangewend, landbouw en veeteelt krachtdadig zouden herleven, en daardoor ook wederom aan den handel zijn vroeger hoog standpunt terug worden gegeven; ongetwijfeld zou daarbij mede de schatkist winnen, in dezelve zou toch met wucht terugvloeijen hetgeen zij tot een zoo nuttig als hoogst gebiedend en noodzakelijk werk, vooruitschoot.

Om alle deze redenen Sire! heeft de Regering voornoemd de eer, zich eerbiedig en onderdanig tot Uwe Majesteit te wenden, met dotmoedige en dringende bede, dat het Uwe Majesteit moge behagen te willen bepalen, dat met spoed het ontworpen uitwaterings-kanaal van Grave naar Geertruidenberg zal worden tot stand gebragt, waardoor Uwe Majesteit eene der grootste weldaden zal bewijzen aan de, aan Uwe Majesteit met liefde en trouw zoo zeer gehechte Noord-Brabanders.

't Welk doende, enz.

De Regering der Stad 's Hertogenbosch,
A. G. VERHEYEN.

Ter ordonnantie van dezelven,
S. D. VERHEYEN.

's Hertogenbosch, 5 *Junij* 1847.

Advertentien.

EXPOSITION
DES
PRODUITS DE L'INDUSTRIE BELGE
en 1847.

Une Exposition générale des produits de l'Industrie de la Belgique aura lieu à Bruxelles, pendant le mois d'Août et de Septembre, dans les vastes bâtiments du nouvel Entrepôt de cette ville.

Le Palais de l'Industrie, la Bibliothèque et les diverses Collections de l'Etat seront également accessibles aux Etrangers.

L'Exposition générale de Tableaux et d'autres ouvrages d'art, provenant d'artistes belges et étrangers, aura lieu, à la même époque, à Gand, à dater du 27 Juin jusq'au 1er Octobre.

Les Chemins de Fer et le service des Bateaux à Vapeur établi sur l'Escaut et sur la Meuse, offrent aux étrangers les moyens de parcourir en peu de temps les plus intéressantes du pays et de visiter ses principaux monuments.

Bois-le-duc, 9 *Juin* 1847.

Le Consul de Belgique,
TOUSS. JOS. TIELEN.

DE JAARMARKT

TE *ST. OEDENRODE*, invallende op *Dingsdag na den* 24 *Junij*, zal, ter oorzake van den feestdag van *St. Petrus en Paulus*, dit jaar op *Woensdag den* 30 der gemelde maand gehouden worden.

Bij L. GODSCHALK,
te *Heusden*.

Is wederom getrokken de KAPITAAL PRIJS van

f 20,000.

Op N° 13594, onder de Handteekening van L. HARTOGENSIS, te *'s Bosch*.

Diligence-Onderneming
VAN
J. GROENEVELDT.

Vertrekkende van *'s Hertogenbosch*, des namiddags ten 3½ ure, langs *Waalwijk*, *Capelle* en *Waspik* op *Raamsdonk*, in direct verband met de DILIGENCE van *J. M. DU BOIS* en *Comp.* over *Oosterhout*, om ten 8¼ te *Breda* aan te komen, en vertrekkende des morgens om 4 van *Breda* langs dezelfde route (in correspondentie met de STOOMBOOT van *Geertruidenberg* op *Rotterdam*) om te *'s Hertogenbosch* ten 9 ure te arriveren.

Directeur te *'s Hertogenbosch*, de heer *DOCTERS*, Logement de Eenhoorn.

Directeur te *Waalwijk*, de Heer *PULLENS*, Logement in de twee Kolommen.

Directeur te *Raamsdonk*, de Heer *W. KNAAP*, Logement 't Huis te Dejl.

Directeur te *Breda*, de Heer *J. JONCKER*, Vlaamsch-Koffijhuis, naast het Hôtel de Flandre.

De Prijzen voor Passagiers en Vrachtgoederen zijn zeer Civiel gesteld.

SIMON PETRUS BYVOET,

Notaris gevestigd te *Berchem*, zal op de hieronder vermelde dagen

VERKOOPEN,
het HOOIGRAS

staande op de navolgende LANDERIJEN, als:

Den 15 *Junij* 's middags ten 12 ure bij J. JANSSEN, te *Dieden*;

10 Perceelen op den UITERWAARD FLITSKAMP te *Diemen* en

2 Perceelen op de UITERWAARDEN 2de en 4de LIJM te *Batenburg*.

Den 16 *Junij* 's namiddags ten 2 ure, op de Staay te *Neerloon*

31 Perceelen of Loten op de UITERWAARDEN te *Neerloon*, van Mevrouw Douarière de Steurs en anderen.

Den 17 *Junij*, 's namiddags ten 2 ure, te *Macharen*, aan het Veer:

43 Perceelen UITERWAARDEN, onder *Maasbommel*, van den WelEdel G. A. Heer Mr. C. J. A. van Ryckevorsel en meerdere Eigenaren, en

4 Perceelen best BINNENVELDS, onder *Macharen*, de Meeren.

Den 18 *Junij*, voormiddags ten 9 ure, te *Megen*, bij J. Sengers:

23 Perceelen UITERWAARDEN, op Maasakker, van den WelEdel G. A. Heere Mr. C. J. A. van Ryckevorsel en andere Eigenaren.

Den 18 *Junij*, des namiddags ten 2 ure, te *Haren*, bij B. v. d. Kamp.

De MIDDELWAARD onder *Haren* in Perceelen en Loten als van ouds en een Perceel best BINNENVELD, onder *Deursen*, in het Luisbroek.

Den 19 *Junij*, voormiddags ten 9 ure, te *Oijen*, bij v. Sonsbeek, voor de WelEdele Mevrouwe Bruwed. Jos Smits van Oij

De UITERWAARDEN BOVENSTE DELWAARD, in 28 afdeelingen.

Het WENSELERWAARDJE, het LENWAARDJE, den HOOGEN het ZAAYLAND, den UITGEN DE WAARD en den HOOGENE ieder in 7 perceelen.

De drie UIFTHALF HOND of VAN SENKAMP, alles onder *Oijen*.

1/4 in den OSSENWAARD, te *Alphen*.

Mejufvrouw van Hoof en eenige perlen op den ALLEMANSWAARD *Oijen*, van de Hervormde Pa te *Oijen*, en meerdere Eigenaren.

Den 23 *Junij*, voormiddage ten te *Megen*, bij den heer H. A. T

De UITERWAARDEN van Zijne Mateit den Koning, den BLANK BURG, OSSENKAMPSCHE WA den HEUVEL, het STEENTJE SPAANSCHE WAARD, allen in Megenschen Ham; en 17 perc UITERWAARDEN, aldaar, van culieren.

Den 25 *Junij*, voormiddags ten te *Oijen*, bij v. Sonsbeek:

109 Perceelen UITERWAARDEN, te op den Oosenkamp en Molenpus gelijk van de WelEdele Mevrouwe S bij voorbaat Oijen.

Den 26 *Junij*, des voormiddags ure, te *Teeffelen*, bij Fre van den Bogaard.

35 Perceelen BINNENVELDEN, onder *felen* en *Oijen*.

Tenzelven dage des namiddags te ure, te *Oss*, bij de Leeuw.

50 Perceelen BINNENVELDS, onder en *Lithoijen*.

Den 28 *Junij*, des namiddags ure, te *Macharen* aan het Veer:

20 Perceelen BINNENVELDS, onder *charen*, en

Den 30 *Junij*, des namiddags ure, te *Berchem*, bij den heer Th

Coolen:

50 Perceelen BINNENVELDEN, *Berchem*, *Haren*, *Deursen* en *Herpen*.

Zegt het voort

Graanmarkt
van 'SHERTOGENBOSCH.
Vrijdag en Zaturdag 12 en 13 Junij.

ROGGE f 12.50 f 13,00 à f 13.35.
BOEKWEIT f 10 50 à f 11.00 f 11.50.
HAVER f 4.85 f 5.20 f 5.85.

Beurs van Amsterdam.
Zaturdag 12 Junij ten 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 58. Dito 3 pCt. 70½. Dito 3 pCt. 70⅛, ½. Dito Certific. 4 pCt. 90½. Hollandsche 3 pCt. 85 p. st. 18½. Dito 5 pCt. 18⅛, ½. Dito Coupons 18⅛. Spanje Binnenl. 3 pCt. 29.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren en Maas te Grave de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8

Datums	Maas te Grave boven Ap. ellen	Maas te Grave boven Ap. dm.	Maas te Grave Gevallen dm.	Maas te Grave Gevallen dm.	Dieze te 's Bosch boven O. ellen	Dieze te 's Bosch boven O. dm.	Dieze te 's Bosch onder O. ellen	Dieze te 's Bosch onder O. dm.	Dieze te 's Bosch Gevallen dm.
Junij									
11	5	56	1						
12	5	65	9				0	85	
13	5	72	7		2		1	00	3
14							1	04	

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven A

Hoogte van den Rijn te Keulen, 8 Ju voet 2 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's-B